

Artikel uit Haagsche Courant van 15-12-2004

AMATEURVOETBAL |

'Niet meteen naakt onder de douche'

door Guido Bindels

Haagse amateurvoetbalclubs kampen massaal met een gebrek aan vrijwilligers. Jeugdafdelingen bestaan vaak grotendeels uit allochtonen, die niets begrijpen van de Nederlandse clubcultuur. Een Pakistaan moet nu een brug bouwen. Tussen 'blanke' bestuursleden en allochtone ouders. Te beginnen bij LENS.

De vrijwilligers bij LENS krijgen binnenkort hulp van buitenaf. Shams Raza gaat proberen de kloof tussen allochtonen en de traditionele Nederlandse clubcultuur te dichten.

(foto Jos van Leeuwen)

DEN HAAG | Een Pakistaan als redder van het Haagse amateurvoetbal?

Toegegeven, dat klinkt ietwat vreemd. Maar toch, de gemeente Den Haag en de KNVB hebben veel vertrouwen in de werkwijze van Shams Raza.

In Utrecht is hij al een tijdje bezig. Bij verenigingen met 'blanke' bestuurders en jeugdleden, die soms wel tot negentig procent van allochtone afkomst zijn. Clubs die kampen met een groot tekort aan vrijwilligers, verenigingen die hun identiteit zijn kwijtgeraakt. In Den Haag gaat Raza nu om te beginnen met LENS aan de slag. Samen met Image, een stichting van hoger opgeleide Marokkanen en Turken.

Hij was zelf 22 jaar toen hij vanuit Pakistan naar Nederland vluchtte. Shams Raza had psychologie gestudeerd, maar merkte al snel dat Nederland in die beginjaren tachtig niet zat te wachten op hoger opgeleide buitenlanders. Dus werd Raza schoonmaker, barkeeper, pakte hij alles aan wat hij krijgen kon, psycholoog of niet.

Ook werd hij meteen lid van een sportclub, Kampong. Hockey dus in zijn geval, want daar was hij 'thuis' ook al goed in.

Shams Raza, tegenwoordig adviseur intercultureel management en werkzaam aan de Universiteit van Utrecht, is een man met een opmerkelijk aanpassingsvermogen, een vlotte babbel en een zekere charme. Lang niet iedere allochtoon is zoals hij, maar dat mag geen reden zijn om de 'moeilijkere gevallen' maar in een hoekje te plaatsen. Integendeel. Er moet, zo vindt Raza, juist voor hén meer begrip komen.

Slikken

Een voorbeeld dat hij straks ook weer bij LENS zal aanhalen is zijn eigen ervaring na zijn eerste hockeywedstrijdje in Nederland. Het was leuk, het ging best goed, maar na afloop van het partijtje schrok Shams Raza zich rot. Hij wilde gaan douchen, maar daar stonden zijn teamgenoten: poedelnaakt! Allemaal! Dat was even stevig slikken. "Ik zei tegen mezelf: Shams, wat wil je? In Nederland blijven? Ja! Blijven hockeyen? Ja! Nou, uit die broek dan maar, want als je het nu niet doet, moet je het over een maand doen, of over een jaar, ooit zul je na een wedstrijd toch ook naakt onder de douche moeten."

Inmiddels weet hij dat het erbij hoort. "Onder de douche na de wedstrijd praat de Nederlandse sporter over auto's, over zijn huis, zijn vrouw, of de wedstrijd. Heel gewoon, heel normaal, niets aan de hand verder. Maar ik kan me voorstellen dat de drempel die ik toen zo snel nam voor anderen, veelal jongeren, toch een heel stuk hoger is."

"Dat merkte ik in Utrecht ook bij VVOO, een club die vergelijkbaar is met LENS. Het bestuur is daar vooral blank, maar de teams, vooral de jeugdteams, bestaan grotendeels uit allochtonen. Ik heb de jongeren daar niet alleen mijn douche-verhaal verteld, maar ik ben ook naar het bestuur gegaan en heb gezegd dat ze er begrip voor moeten hebben dat de jongens hun broekje willen aanhouden. 'Geef ze de tijd', heb ik gezegd, 'begrijp dat het voor jullie simpel lijkt, maar dat zij een heel proces door moeten maken'. Een allochtoon hoeft niet meteen naakt onder de douche."

Pakweg

Met elkaar in gesprek raken, begrip hebben voor elkaar, het lijkt, als je Raza hoort praten, kinderlijk eenvoudig. Maar de problemen waarmee veel clubs kampen bewijzen het tegendeel. Dat ligt volgens Raza niet alleen aan pakweg de Turken en Marokkanen, maar zeker ook aan de Nederlanders.

"Tot voor Pim Fortuyn ging het goed in dit land. Daarna is de jacht begonnen. Nederland was de kampioen van de tolerantie, een voorbeeld voor Europa. Integratie heeft z'n tijd nodig, iedereen kreeg die tijd ook, maar dat is nu voorbij. De Nederlandse cultuur is gebaseerd op zelfinitiatief, bij Turken en Marokkanen op groepsgebeuren. Zij waren de cultuur van 'wij' gewend en komen nu in de cultuur van 'ik' terecht. En wat is er gebeurd: men geeft elkaar geen ruimte meer."

"De een valt aan, de ander gaat in de verdediging. Het woord integratie leidt tot paniek, daarom geloof ik meer in participatie. Communiceren zonder elkaar de schuld te geven. Respecteer en tolereer elkaar is de boodschap. Drink samen een

glas wijn. Of thee. En ga lekker samen een voetbalpartijtje spelen."

"Sport is leuk, maar sport scheidt ook maatschappelijke verplichtingen. We gaan bij LENS informatieavonden voor de ouders houden. Voor elk team apart. We gaan met ze aan tafel zitten, spreken ze aan in hun eigen taal. We leggen ze uit hoe uniek de clubcultuur in Nederland is en dat dat vooral zo moet blijven. We vragen de Nederlanders om begrip en we spreken de allochtone ouders aan op hun verantwoordelijkheden."

"Als er, zoals ook bij LENS voorkomt, door eigen teamgenoten in de kleedkamer wordt gestolen, dan kan dat natuurlijk niet, dan moet er worden ingegrepen. En als iemand niet kan spelen, dan moet hij gewoon afbellen."

"In Utrecht hebben we hetzelfde gedaan. En tijdens zo'n avond bij een club zei een vader opeens: 'Ja, maar mijn zoon wordt hier gediscrimineerd.' Ik ben in de pauze naar hem toegegaan. Zijn zoontje was elf jaar. Ik zei tegen hem: 'Elke zondag breng je hem tot aan de parkeerplaats. En om 5 uur sta je weer op die parkeerplaats om hem op te halen. In de tussentijd lever je hem dus over aan racisten? Wat ben je dan voor vader? Waarom kom je niet naar binnen, ga je niet met hem mee naar de kantine, volg je niet zijn wedstrijd, kijk je of hij inderdaad gediscrimineerd wordt?' Nu is diezelfde man teamleider."

Een brug bouwen tussen de ouders en het bestuur, dát is de opdracht die Shams Raza en de Stichting Image de komende tijd in Den Haag meekrijgen. "Binnen twee jaar moet de communicatie duidelijk verbeterd zijn, zonder dat men elkaar de schuld geeft. Er moet overleg zijn tussens en mét de ouders. En het gedrag van veel jongeren moet veranderen. Dat lijkt hoog gegrepen, maar we hebben in Utrecht ook goede resultaten boekt."

Bedreigen

"Zonder de nadruk te leggen op integratie overigens. Ik zeg altijd tegen de allochtonen: 'Houd je aan de wetten van dit land, dan komt het met de normen en waarden vanzelf wel goed.' De boodschap is: doe mee aan de Nederlandse samenleving. Dat is een proces, een proces dat door de buitenlanders als bedreigend wordt ervaren en dat voor de Nederlanders niet snel genoeg gaat. En voor de lager opgeleide allochtonen is het allemaal een stuk bedreigender dan voor de hoger opgeleiden. Daarom moeten wij onze verantwoordelijkheid nemen."

"Waar kun je dan beter beginnen dan in de sport, bij de amateurclubs waar zoveel problemen zijn? Al zal ik ook daar zeggen dat integratie op vrijwillige basis moet gebeuren."

Hij heeft het er maar druk mee, Raza, drukker eigenlijk dan hij ooit had gewild. "Toen ik hier kwam wilde ik weliswaar al snel naakt onder de douche, maar één ding wilde ik nooit van de Nederlander over nemen: die enorme stress. Inmiddels zit ik tot over mijn oren in de stress, werk ik tien uur per dag, terwijl ik uit een cultuur kom waar drie uur normaal was. Ben ik dan met succes geïntegreerd?"